

medicina fluminensis

Glasilo Hrvatskoga liječničkog zbora - Podružnica Rijeka
 i Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci

Upute autorima

Upute autorima časopisa *Medicina Fluminensis* (nadalje „Časopis“) oblikovane su u skladu sa smjernicama „Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing and Publication of Scholarly Work in Medical Journals“, koje objavljuje International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE)¹. Molimo autore da se pridržavaju uputa za pripremanje i prijavu rukopisa, što će ubrzati recenzijski postupak i objavljivanje.

Od 1. ožujka 2008. *Medicina Fluminensis* slijedi nove Upute autorima.
Zadnja izmjena: 29. studeni 2017.

I. OPĆE INFORMACIJE

Medicina Fluminensis (nadalje "Časopis") službeni je časopis Hrvatskoga liječničkog zbora - Podružnica Rijeka i Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Časopis je pokrenuo Hrvatski liječnički zbor - Podružnica Rijeka 1964. godine pod imenom *Medicina*. Tijekom 2010. godine Časopis mijenja ime u *Medicina Fluminensis* i izlazi u suizdavaštvu Hrvatskoga liječničkog zbora - Podružnica Rijeka i Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

1. PODRUČJA INTERESA ČASOPISA

Medicina Fluminensis je recenzirani časopis koji izlazi četiri puta godišnje u elektroničkom i tiskanom izdanju. U Časopisu se objavljuju znanstveni članci iz svih područja biomedicinskih znanosti čovjeka, uključujući klinička i temeljna istraživanja, javno zdravstvo, povijest medicine, dentalnu medicinu, medicinsku bioetiku i medicinsku edukaciju. U Časopisu se objavljuju sljedeće vrste članaka: uvodnik, izvorni znanstveni članak, kratko priopćenje, stručni članak, pregledni članak, kratki pregledni članak, prikaz slučaja i pismo Uredniku. Časopis potiče i podupire temeljna i klinička medicinska istraživanja i promiče izvrsnost u medicinskoj edukaciji.

2. KRITERIJI ZA AUTORSTVO

Autorstvo podrazumijeva doprinos rukopisu i ima važan akademski, društveni i financijski značaj. Također, autorstvo podrazumijeva nadležnost i odgovornost za objavljeni članak.

Prema smjernicama ICMJE-a autorstvo se temelji na sljedeća četiri kriterija:

- značajan doprinos u osmišljavanju ili oblikovanju djela; ili skupljanju, analizi ili interpretaciji podataka za djelo;
- izrada djela ili kritička revizija važnog intelektualnog sadržaja;
- konačno odobravanje inačice namijenjene objavi;
- suglasnost za prihvaćanje odgovornosti za sve dijelove rukopisa, kako bi se zajamčila mogućnost da sva pitanja vezana uz ispravnost i cjelovitost budu na odgovarajući način istražena i riješena.

Osim što je svaki autor odgovoran za pojedine dijelove rukopise, svaki autor mora znati koji su koautori odgovorni za specifične doprinose ostalih dijelova rukopisa. Također, autori bi trebali imati povjerenje u vještine i poštenje drugih koautora. Svi pojedinci navedeni kao autori moraju zadovoljiti sva četiri kriterija autorstva, kao što svi pojedinci koji zadovoljavaju sva četiri kriterija trebaju biti autori članka. Pojedincima koji ne zadovoljavaju sva četiri kriterija treba zahvaliti na doprinosu u odlomku Zahvale.

Odluka o tome tko zadovoljava sva četiri kriterija i tko će biti autor određenog članka odgovornost je autora, a ne Časopisa. U svjetlu akademskog integriteta, radi promicanja i zaštite intelektualnog vlasništva, Časopis snažno osuđuje pojavu "gostujućih" autora ili autora "duhova". Ako autori zatraže uklanjanje ili dodavanje autora nakon prijave ili objave rukopisa, Glavni i odgovorni urednik tražit će objašnjenje i izjavu o suglasnosti za traženu promjenu koju potpisuju svi stari i novi autori.

2.1. Dopisni autor

Pri svakoj prijavi rukopisa Časopis komunicira samo s jednim autorom.

Dopisni autor preuzima primarnu odgovornost za komunikaciju s Časopisom tijekom prijave, recenzije i postupka objave rukopisa i osigurava ispunjavanje svih administrativnih zahtjeva Časopisa. Dopisni autor treba biti dostupan tijekom čitavog postupka prijave i recenzije, kako bi pravovremeno odgovarao na upite Uredništva, te kako bi nakon objave odgovarao na kritike i bilo kakve zahtjeve Časopisa za podacima ili dodatnim informacijama. Dopisni autor preuzima odgovornost komunikacije s ostalim koautorima.

3. ZNANSTVENO NEPOŠTENJE I POVLAČENJE

Znanstveno nepoštenje uključuje izmišljanje, prepravljanje podataka i rezultata i plagiranje, ali nije ograničeno samo na navedeno. Kako bi se umanjilo znanstveno nepoštenje i zaštitilo intelektualno vlasništvo, Časopis može upotrijebiti programe za otkrivanje plagiranja u prijavljenim rukopisima.

U slučaju utvrđenog nepoštenja ili zabrinutosti o integritetu prijavljenog ili objavljenog rukopisa, Glavni i odgovorni urednik i Izvršne urednice za medicinsku etiku pokrenut će odgovarajuće postupke prema COPE naputcima (engl. *Committee on Publication Ethics*)².

Povučeni članci bit će jasno označeni u elektroničkom i tiskanom izdanju na odgovarajućem broju stranica i bit će uključeni u Sadržaj kako bi se osiguralo odgovarajuće indeksiranje. U tekstu će biti objašnjeno zašto je članak povučen, uključujući odgovarajući literaturni navod. Povučeni članci će ostati vidljivi elektronički i bit će označeni kao povučeni.

4. SUKOB INTERESA

Autori su odgovorni za znanstvenu čestitost, kao i stručnu, znanstvenu i financijsku neovisnost provedenog istraživanja. Stoga su svi autori obavezni prilikom prijave rukopisa prijaviti u Obrascu za prijavu bilo kakve financijske ili osobne odnose koji bi mogli utjecati na njihov rad. Osim toga, nakon prihvaćanja rukopisa za objavu, svi autori morat će potpisati Obrazac za sukob interesa (dostupan na našoj internetskoj stranici).

Sukob interesa postoji kada sekundarni interes (npr. financijska dobit) utječe na stručnu prosudbu o primarnom interesu (npr. dobrobit pacijenta ili ispravnost istraživanja).

Financijski interesi (npr. zaposlenje, savjetništvo, vlasništvo dionica, honorar, patenti i plaćeno vještačenje) su sukobi interesa koji se najlakše otkrivaju, no sukobi interesa mogu se pojaviti i iz drugih razloga, kao što su osobni odnosi ili suparništvo, akademsko natjecanje i intelektualna uvjerenja. Dogovori između autora i sponzora koji utječu na slobodan pristup autora svim podacima istraživanja ili njihovoj analizi i interpretaciji, kao i pripremi i objavi rukopisa, mogu značiti sukob interesa i trebaju se izbjeći.

5. LICENCA I IZJAVA O PRAVU KORIŠTENJA

Medicina Fluminensis je časopis u otvorenom pristupu. Sadržaj časopisa u cjelosti je besplatno dostupan. Korisnici smiju čitati, preuzimati, kopirati, distribuirati, tiskati, pretraživati ili stavljati poveznice na materijal te mijenjati, preoblikovati i prerađivati materijal ili ga koristiti na druge zakonite načine, sve dok odgovarajuće citiraju izvornik, sukladno CC BY licenci.

6. POLITIKA SAMOARHIVIRANJA

Radove objavljene u Medicini Fluminensis dozvoljeno je pohranjivati u institucijske i tematske repozitorije uz osiguravanje poveznica na web stranice časopisa i Hrčka³. Časopis autorima ne naplaćuje objavu radova.

7. REGISTAR KLINIČKIH ISPITIVANJA

Prema ICMJE smjernicama¹, kliničko ispitivanje je bilo koji istraživački projekt koji prospektivno prikuplja ispitanike ili skupine ispitanika za neku intervenciju, s ili bez istodobne usporedbe ili kontrolne skupine, s ciljem istraživanja odnosa uzroka i učinka između medicinske intervencije i ishoda. Rezultati kliničkog istraživanja koje se želi objaviti moraju biti registrirani u javnom registru kliničkih ispitivanja u vrijeme ili prije prikupljenog prvog pacijenta. Registrom kliničkih ispitivanja mora upravljati neprofitna organizacija, a sam registar treba biti slobodno dostupan javnosti, s elektroničkim pretraživanjem i otvoren za buduće upise. Registar broj ispitivanja treba biti napisan na kraju sažetka i u tekstu prilikom prvog spominjanja naziva ispitivanja.

U rukopisima koji prikazuju rezultate randomiziranih kliničkih ispitivanja autori trebaju pripremiti rukopis prema CONSORT smjernicama (engl. *Consolidated Standards of Reporting Trials*).

8. ZAŠTITA SUDIONIKA ISTRAŽIVANJA

Ako je istraživanje čiji se rezultati žele objaviti provedeno na ljudima, autori moraju navesti jesu li svi postupci provedeni u skladu s etičkim standardima povjerenstava nadležnih institucija (fakulteti, sveučilišta, državne institucije) i najnovijom revizijom Helsinške deklaracije. Ako je potrebno, Časopis može tražiti kopiju odobrenja povjerenstva nadležnih institucija.

Pacijenti imaju pravo na privatnost koje ne smije biti prekršeno bez informiranog pristanka. Bilo kakve informacije koje mogu otkriti identitet pacijenta, uključujući ime i prezime, inicijale, bolničku šifru, ne smiju biti navedene u tekstu, fotografijama niti rodoslovnim stablima. U slučaju korištenja fotografija pacijenata, pacijenti moraju o tome biti obaviješteni i potpisati informirani pristanak. Informirani pristanak mora biti pismen i ne šalje se Časopisu, već ga autori imaju obavezu pohraniti. Autori moraju Časopisu poslati pismenu izjavu o postojanju informiranog pristanka, što će biti objavljeno u tiskanom i elektroničkom obliku članka. U svim istraživanjima provedenim na ljudima autori moraju objasniti kako je dobiven informirani pristanak. U obzir se mora uzeti zaštita privatnosti i povjerljivosti podataka, u skladu s Preporukama EU-a No. R (97) 5 o zaštiti medicinskih podataka (1997).

Istraživanja provedena na životinjskim modelima bit će razmatrana samo ako postoji izravni dokaz o njihovoj primjenjivosti u kliničkoj znanosti. Autori trebaju naznačiti je li istraživanje provedeno u skladu s institucijskim i državnim standardima za brigu i korištenje laboratorijskih životinja (pogledati International Association of Veterinary Editors' Consensus Author Guidelines on Animal Ethics and Welfare). Minimalni standard je "3R pristup".

Glavni i odgovorni urednik i Izvršne urednice za medicinsku etiku zadržavaju pravo traženja dodatnih objašnjenja o uvjetima u kojima je istraživanje provedeno. Glavni i odgovorni urednik odbit će sve rukopise bez odobrenja etičkih povjerenstava.

9. DVOSTRUKE OBJAVE

Dvostruka objava je objava članka koji se značajno podudara s već objavljenim člankom bez jasnog, vidljivog literaturnog navoda prethodno objavljenog članka. Autori ne smiju prijaviti isti rukopis, na istom ili drugom jeziku, u više od jednog časopisa. Svi prethodno objavljeni članci koji su zaprimljeni u Časopis bez odgovarajuće naznake o prethodnoj objavi bit će odbijeni. Ako je članak objavljen u Časopisu, a Glavni i odgovorni urednik nije bio obaviješten o prethodnoj objavi, u sljedećem broju bit će objavljena obavijest o dvostrukoj objavi, a članak povučen bez mogućnosti objašnjenja ili odobrenja autora.

Časopis može uzeti u obzir objavljivanje izvornog znanstvenog članka nakon objave prethodnog priopćenja, pisma Uredniku ili sažetka, usmenog ili poster-priopćenja prikazanih na znanstvenim skupovima. Nadalje, Urednici nekoliko časopisa mogu odlučiti o zajedničkoj objavi članka koji je značajan za biomedicinsku zajednicu (npr. smjernice itd.).

9.1. Prihvatljive sekundarne objave

Sekundarna objava članaka objavljenih u drugim časopisima može biti opravdana ili korisna, posebice kada se želi proširiti važna informacija široj biomedicinskoj zajednici (npr. smjernice). Glavni i odgovorni urednik donosi konačnu odluku o tome hoće li rukopis biti objavljen.

Sekundarne objave mogu biti opravdane ako se ispune sljedeći kriteriji:

1. Autori moraju dobiti odobrenje Glavnih urednika obaju časopisa
2. Autori moraju Glavnom i odgovornom uredniku poslati izvorni članak

3. Članak koji će biti sekundarno objavljen namijenjen je za drugu skupinu čitatelja
4. Sekundarna objava vjerodostojno prikazuje podatke primarne objave
5. U sekundarnoj objavi navodi se da je članak izvorno objavljen drugdje (npr. „Ovaj članak temelji se na istraživanju koje je izvorno objavljeno u [naslov časopisa, puni literaturni navod]”), a izvorni se članak navodi i kao literaturni navod.

10. OGLAŠAVANJE

Glavni i odgovorni urednik ima potpuno i konačno pravo odobravanja oglasa i podupiranja prava oglašavanja. U Časopisu se ne mogu oglašavati proizvodi za koje je dokazano da su štetni za zdravlje ljudi. Oglašavanje neće ni na koji način utjecati na Uredničke odluke. Oglasi će jasno biti naznačeni kao oglasi.

11. IZJAVA O ODRICANJU ODGOVORNOSTI

Izdavači, Glavni i odgovorni urednik, Izvršna urednica i ostali članovi Uredništva nisu odgovorni za pogreške niti posljedice korištenja informacija sadržanih u časopisu *Medicina Fluminensis*. Izjave i mišljenja iznesena u člancima u Časopisu isključivo su autorski, a ne Hrvatskoga liječničkog zbora - Podružnice Rijeka, niti Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Sadržaj oglasa, uključujući djelovanje, kvalitetu i sigurnost isključivo iznosi stav oglašivača. Izdavači, Glavni i odgovorni urednik, Izvršna urednica i ostali članovi Uredništva odriču se odgovornosti u slučaju povrede osoba ili vlasništva proizašlih iz ideja i proizvoda spomenutih u člancima ili oglasima objavljenim u Časopisu.

12. TISKANO IZDANJE ČASOPISA:

Tiskano izdanje Časopisa dostavlja se članovima Hrvatskoga liječničkog zbora - Podružnica Rijeka. Godišnja pretplata u Hrvatskoj iznosi 100 kn, a uplaćuje se na žiro-račun: 2360000-1400145092. Informacije o oglašavanju, pretplati, prošlom ili novom broju Časopisa mogu se dobiti na: Hrvatski liječnički zbor - Podružnica Rijeka, Trg Republike Hrvatske 2/1, p.p.227, 51000 Rijeka, Hrvatska; e-mail: hlzrijeka@gmail.com.

II. SMJERNICE ZA PRIPREMU RUKOPISA

Molimo autore da se pridržavaju uputa za pripremanje i prijavu rukopisa, što će ubrzati recenzijski postupak i objavljivanje. Prijava rukopisa podrazumijeva da članak nije prethodno objavljen, da se ne razmatra za objavljivanje u drugom časopisu i da su svi koautori odobrili prijavu. Glavni i odgovorni Urednik i/ili Izvršna urednica zadržavaju pravo vraćanja rukopisa koji nisu pripremljeni prema uputama.

1. PRIJAVA RUKOPISA

Rukopisi se šalju *e-mailom* na adresu medicina.fluminensis@gmail.com zajedno s ispunjenim Obrascem za prijavu (dostupno na našoj internetskoj stranici). Rukopisi se ne šalju običnom poštom. Molimo autore da imenuju svoje rukopise i pripadajuće datoteke na sljedeći način: Prezime - Obrazac za prijavu (npr. Babić - Obrazac za prijavu), Prezime - Rukopis (npr. Babić - Rukopis), Prezime - Slike (npr. Babić - Slike), Prezime - Naglasci (npr. Babić - Naglasci) itd. Ako je prijava nepotpuna (npr. nedostaju slike i tablice itd.), dopisni autor bit će obaviješten o tome što nedostaje, te će se cijela prijava morati ponoviti. Dopisni autor primit će potvrdu o primitku rukopisa.

Inicijalna recenzija svih članaka uključuje tehničku recenziju, kao i procjenu kvalitete, jasnoću prezentiranih podataka i uklapanje u područje interesa Časopisa, a obavljaju je Glavni i odgovorni urednik i/ili Izvršna urednica.

2. OBLIKOVANJE RUKOPISA

Rukopis treba biti spremljen u .doc ili .docx obliku. Rukopisi mogu biti pisani hrvatskim ili engleskim jezikom (britanski engleski), te se razmatraju ravnopravno, neovisno o državi podrijetla. Rukopisi, uključujući sav tekst, literaturu, tablice, naslove tablica i slika, trebaju biti napisani na papiru sa slobodnim rubnicima od 2,5 cm, u proredu 1,5, u pismu *Arial*, veličinom od 11 tipografskih točaka. Svaka stranica mora biti označena brojem u donjem desnom kutu, počevši od naslovne stranice. Časopis zadržava pravo izmjena jezika i stila izvornog rukopisa, kako bi se tekstovi uskladili s jedinstvenim standardima Časopisa.

2.1. Sastavnice rukopisa

Svaki rukopis mora sadržavati sljedeće sastavnice:

- Naslovna strana
- Sažetak
- Ključne riječi
- Organizacijske sastavnice ovisne o vrsti znanstvenog članka
- Zahvale
- Literatura
- Tablice
- Naslovi slika
- Naglasci

2.1.1. Naslovna strana

Na naslovnoj strani mora biti naznačeno:

- Naslov članka na hrvatskom i engleskom jeziku
- Podaci o autorima: imena, prezimena (bez inicijala i titula) i institucija u kojoj je autor zaposlen (dopuštena samo jedna institucija po autoru)
- Podaci o dopisnom autoru: ime, prezime, najviša titula, adresa na poslu, broj telefona i faksa i *e-mail* adresa
- Vrsta članka
- Broj tablica i slika

2.1.2. Sažetak

U sažetku je prikazan sažet pregled glavnih gledišta cijelog članka. To je ujedno i prvi dio članka koji Urednici, recenzenti i čitatelji vide. Mora biti napisan tako da može stajati izdvojeno od ostatka članka. Sažetak mora biti napisan na hrvatskom i engleskom jeziku, a struktura ovisi o vrsti članka (molimo pogledajte odjeljak „Organizacijske sastavnice ovisne o vrsti znanstvenog članka“). Za klinička ispitivanja, ime registra i broj registracije moraju biti naznačeni na kraju sažetka.

2.1.3. Ključne riječi

Ispod sažetaka navodi se tri do šest ključnih riječi na hrvatskom i engleskom jeziku i to onako kako ih navodi Medical Subject Headings (MeSH). Ključne riječi moraju biti poredane po abecednom redu na oba jezika, a odvajaju se točkom sa zarezom (;).

2.1.4. Organizacijske sastavnice ovisne o vrsti znanstvenog članka

Svaki rukopis mora biti pripremljen u skladu s pravilima namijenjenim odgovarajućoj vrsti znanstvenog članka. Vrstu članka predlažu autori, ali konačnu odluku donosi Glavni i odgovorni urednik na temelju rezultata recenzijskog postupka. Naslovi odlomaka pišu se podebljanim velikim štampanim slovima, a podnaslovi podebljanim slovima s velikim prvim slovom. Naslovi i podnaslovi ne označavaju se brojevima.

2.1.4.1. Uvodnik

Uvodnik je kratki članak koji opisuje novosti o Časopisu, mišljenje Glavnog i odgovornog urednika, komentare o značajnim člancima objavljenim u istom broju Časopisa ili promjenama u aktivnostima ili pravilima Časopisa.

Struktura: Uvodnik nema određenu strukturu, ali treba biti podijeljen u odlomke i sadržavati literaturne navode.

2.1.4.2. Izvorni znanstveni članak

Izvorni znanstveni članak sadrži neobjavljene rezultate izvornog znanstvenog istraživanja.

Struktura: Izvorni znanstveni članak mora imati strukturirani sažetak od najviše 250 riječi koji se dijeli u četiri odlomka: Cilj, Materijali (ili Ispitanici) i Metode, Rezultati i Zaključci. Tekst rukopisa podijeljen je u pet organizacijskih cjelina („IMRAD“ struktura): Uvod, Materijali (ili Ispitanici) i Metode, Rezultati, Rasprava, Zaključci.

U odlomku **Uvod** treba objasniti kontekst ili podlogu istraživanja. Potrebno je istaknuti specifični cilj i pretpostavku koja se ispituje.

U odlomku **Materijali (ili Ispitanici)** potrebno je jasno opisati odabir ispitanika, uključujući kriterije uključenja i isključenja, kao i opis izvora populacije. Sve metode, oprema (napisati ime i adresu proizvođača u zagradu) i protokoli moraju biti opisani dovoljno detaljno da omoguće drugima da ponove postupak. Uz standardizirane metode potrebno je navesti literaturni navod, a uz one koje su nove potrebno je objasniti ih u

potpunosti i analizirati njihove prednosti i nedostatke. Potrebno je navesti korištene lijekove i kemikalije, uključujući genetičke nazive, doze i način davanja. Za sve reagense, opremu i uređaje treba navesti pun naziv i državu proizvođača. Podaci moraju biti analizirani statističkim metodama, koje se objašnjavaju u zasebnom pododlomku „Statistika“.

Statistika

Numerički podaci (npr. dob, BMI, krvni tlak) trebaju biti prikazani deskriptivnom statistikom, što uključuje n za svaki skup podataka, jasno naznačenu mjeru središnje tendencije (npr. srednja vrijednost, medijan) i jasno naznačenu mjeru varijabilnosti (npr. standardna devijacija, percentile, raspon). U svakom članku u kojem su rezultati obrađeni statističkim testovima potrebno je imenovati korištene testove, povezati svaki test s određenom analizom podataka, obrazložiti odabir testa (npr. obrazložiti normalnost raspodjele za pojedine podatke za koje se koriste testovi za normalnu raspodjelu) i navesti točnu P vrijednost za svaki test (P vrijednost zaokružena na tri decimale). Statističke značajnosti trebaju biti navedene zajedno s podacima u tekstu, kao i u tablicama i slikama. Kako bi se smanjila mogućnost statističkih pogreški, autore se upućuje na statistički popis provjere⁴. Statističke metode treba opisati s dovoljno pojednosti, kako bi obrazovani čitatelji koji imaju pristup izvornim podacima mogli prosuditi o prikladnosti odabira metoda u članku i kako bi mogli provjeriti iskazane rezultate.

U odlomku **Rezultati** trebaju biti prikazani rezultati u logičkom slijedu u tekstu, tablicama i slikama. Podaci iz teksta ne smiju se ponavljati u tablicama ili slikama. Tablice i slike trebaju sadržavati samo one podatke koji su potrebni za razumijevanje članka i prikazanih podataka.

U odlomku **Rasprava** potrebno je naglasiti nova i važna gledišta provedenog istraživanja i zaključke koji iz njih proizlaze u kontekstu ukupnosti dostupnih dokaza. Detaljni rezultati, kao niti ostali dijelovi članka ne smiju se ponavljati. U Raspravi se istražuju mogući mehanizmi i objašnjenja dobivenih rezultata, koje je potrebno usporediti s rezultatima prethodnih istraživanja. Također se navode ograničenja istraživanja i istražuju posljedice rezultata na buduća istraživanja i kliničku praksu.

U odlomku **Zaključci** potrebno je kratko sažeti glavne rezultate istraživanja.

2.1.4.3. Kratko priopćenje

Kratka priopćenja su izvorni znanstveni članci koji sadrže neobjavljene rezultate završenih izvornih znanstvenih istraživanja ili opisuju izvorne laboratorijske tehnike. To su kratka priopćenja manjih istraživanja i nisu namijenjena priopćavanju prethodnih rezultata istraživanja u tijeku, već rezultata završenih istraživanja.

Struktura: Kratko priopćenje ima istu strukturu kao i izvorni znanstveni članak.

2.1.4.4. Stručni članak

Stručni članci usmjereni su na primjenjivost prethodno objavljenih rezultata izvornih znanstvenih istraživanja u medicinskoj praksi i edukaciji. Sadrže rezultate novih istraživanja autora, kao i jezgrovit i kritičan pregled literature odabranog područja, upućujući na trendove i kontroverze u području.

Struktura: Stručni članak ima istu strukturu kao i izvorni znanstveni članak.

2.1.4.5. Pregledni članak

Pregledni članci sadrže jezgrovite i kritičke sažetke objavljenih znanstvenih članaka iz određenog područja od visokog interesa. Članak mora biti temeljen na najnovijim dostignućima iz područja i ciljati jezgrovitom prikazu važnih informacija.

Struktura: Sažetak nije strukturiran i ima najviše 250 riječi. Strukturu teksta rukopisa postavljaju autori, no mora biti podijeljen na odlomke.

2.1.4.6. Kratki pregledni članak

Kratki pregledni članci sadrže jezgrovite i sažete preglede literature iz određenog područja od interesa.

Struktura: Sažetak nije strukturiran i ima najviše 100 riječi. Strukturu teksta rukopisa postavljaju autori, no mora biti podijeljen na odlomke. Tekst rukopisa ograničen je na 10 A4 stranica, ne računajući naslovnu stranicu, sažetak, literaturu, tablice i slike.

2.1.4.7. Prikaz slučaja

Prikazi slučaja opisuju jedinstvene slučajeve rijetkih ili nepoznatih simptoma, znakova ili bolesti, novih oblika liječenja, nove uzajamne povezanosti dviju ili više bolesti, kao i nove inačice kliničke slike poznate bolesti.

Struktura: Prikaz slučaja sadrži strukturirani sažetak od najviše 250 riječi, podijeljen u tri odlomka: Cilj, Prikaz slučaja, Zaključci. Tekst rukopisa podijeljen je u četiri odlomka: Uvod, Prikaz slučaja, Rasprava, Zaključci.

2.1.4.8. Pismo Uredniku

Pisma Uredniku odnose se na članke koji su u Časopisu bili objavljeni najviše šest mjeseci od objave članka. Pismo će biti prosljeđeno autorima izvornog članka, koji imaju pravo na odgovor.

Struktura: Pismo Uredniku nema određenu strukturu, ali ne smije biti duže od 5 A4 stranica. Sadrži najviše 15 literaturnih navoda.

2.1.5. Zahvale

Financijska i materijalna potpora za istraživanje, kao i sve osobe koje ne zadovoljavaju kriterije autorstva trebaju biti navedeni u odlomku Zahvale (za više informacija molimo pogledajte „Kriteriji autorstva“). Zahvale se pišu kao zaseban odlomak nakon odlomka Zaključci, a prije Literature.

2.1.6. Literatura

U tekstu rukopisa, tablicama, kao i naslovima tablica i slika, literaturni navodi pišu se arapskim brojevima u superskriptu, bez zagrade, redosljedom prvog pojavljivanja u tekstu. U tekstu rukopisa reference se pišu prije točke, bez razmaka od posljednjeg slova u rečenici. Ako se navode više od dva uzastopna navoda, potrebno ih je odvojiti povlakom.

Na kraju teksta rukopisa, nakon odlomaka Zaključci i Zahvale, popis korištene literature piše se ispod naslova Literatura redosljedom navođenja u tekstu. Imena časopisa skraćuju se prema MEDLINE uputama⁵.

Autori su odgovorni za točnost literaturnih navoda.

Primjeri pisanja literaturnih navoda slijede, a dodatne informacije mogu se pronaći u „Sample References by ICMJE“⁶:

2.1.6.1. Članci objavljeni u znanstvenim časopisima

2.1.6.1.1. *Standardni znanstveni članak* - navodi se prvih šest autora nakon čega slijedi “et al.”:

Reik W, Constância M, Fowden A, Anderson N, Dean W, Ferguson-Smith A et al. Regulation of supply and demand for maternal nutrients in mammals by imprinted genes. *J Physiol* 2003;547:35-44.

2.1.6.1.2. *Članak objavljen elektronički prije tiskane inačice:*

Savinainen KJ, Helenius MA, Lehtonen HJ, Visakorpi T. Overexpression of EIF3S3 promotes cancer cell growth. *Prostate* 2006; Forthcoming.

2.1.6.1.3. Članak objavljen u online znanstvenom časopisu:

Terauchi Y, Takamoto I, Kubota N. Glucokinase and IRS-2 are required for compensatory beta cell hyperplasia in response to high-fat diet-induced insulin resistance. *J Clin Invest* [Internet]. 2007;117. [cited 2007 Aug 12]. Available from: <http://www.jci.org/cgi/content/full/117/1/246>

2.1.6.2. Knjige

2.1.6.2.1. Osobni autor(i):

Benirschke K, Kaufmann P, Baergen RN. *Pathology of the Human Placenta*. 5th Edition. New York: Springer Science, 2006;171-8.

2.1.6.2.2. Poglavlje u knjizi:

Meltzer PS, Kallioniemi A, Trent JM. Chromosome alterations in human solid tumors. *In: Vogelstein B, Kinzler KW (eds). The genetic basis of human cancer*. New York: McGraw-Hill, 2009;93-113.

2.1.6.3. Doktorski rad

Brkić M. *Kvaliteta života bolesnika na redovitoj hemodijalizi*. Rijeka: Medicinski fakultet, 1997. PhD thesis.

2.1.6.4. Članak sa znanstvenog skupa

Christensen S, Oppacher F. An analysis of Koza's computational effort statistic for genetic programming. *In: Foster JA, Lutton E, Miller J, Ryan C, Tettamanzi AG (eds). Genetic programming. EuroGP 2002: Proceedings of the 5th European Conference on Genetic Programming; 2002 Apr 3-5; Kinsdale, Ireland*. Berlin: Springer, 2002;182-91.

2.1.6.5. Internetska stranica

Cancer-Pain.org [Internet]. New York: Association of Cancer Online Resources, Inc. c2000-01 [cited 2002 Jul 9]. Available from: <http://www.cancer-pain.org/>.

2.1.6.6. Baza podataka na internetu

Who's Certified [Internet]. Evanston (IL): The American Board of Medical Specialists. c2000 [cited 2001 Mar 8]. Available from: <http://www.abms.org/newsearch.asp>.

2.1.6.7. Osobna komunikacija i neobjavljena opažanja

Osobna komunikacija i neobjavljena opažanja nisu opravdani literaturni navodi. Ako se koriste, navode se samo u tekstu rukopisa (ne u popisu literature) u zagradi, navodeći ime i prezime autora, najvišu titulu, vrstu osobne komunikacije, godinu. Autori članka moraju dobiti pristanak osobe koja se navodi u kontekstu komunikacije.

2.1.7. Tablice

Tablice se numeriraju arapskim brojevima u zagradi na kraju rečenice na koju se odnose, redosljedom pojavljivanja u tekstu rukopisa (npr. tablica 1, tablica 2 itd.). Naslovi tablica, kao i same tablice navode se na posebnoj stranici koja slijedi nakon Literature, pod naslovom „Naslovi tablica“. Tablice se ne ubacuju u sam tekst rukopisa.

Dodatna pojašnjenja pojmova spomenutih u tablicama mogu se navesti u fusnotama, koje se pišu malim slovima, u superskriptu. Puni nazivi kratica i pokrata pišu se ispod tablice.

2.1.8. Slike

Slike se numeriraju arapskim brojevima u zagradi na kraju rečenice na koju se odnose, redosljedom pojavljivanja u tekstu rukopisa (npr. slika 1, slika 2 itd.). Naslovi slika pišu se na posebnoj stranici koja slijedi nakon Literature ili „Naslova tablica“, pod naslovom „Naslovi slika“. Slike se mogu poslati odvojeno od rukopisa (imenuju se Prezime - Slika 1, Prezime - Slika 2 itd.) ili se mogu ubaciti ispod pripadajućeg naslova, ali ne u sam tekst rukopisa.

Slike se šalju kao .TIFF ili .JPEG, minimalne razlučivosti 300 dpi. Slova, brojevi i simboli na slikama moraju biti jasni i dovoljno veliki da ostaju čitljivi kada se slika smanji za objavljivanje. U legendi slike potrebno je objasniti sve korištene simbole.

Časopis zadržava pravo izmjena slika kako bi one bile prilagođene standardima objavljivanja.

2.1.9. Naglasci

Cilj Naglasaka je potaknuti zanimanje čitatelja i istaknuti najvažnija gledišta članka. Prilikom prijave članka šalje se i poseban .doc ili .docx dokument pod imenom Prezime - Naglasci (npr. Babić - Highlights), koji sadrži dva odlomka po najviše 50 riječi. Odlomci trebaju isticati ključne probleme, zaključke, neriješena pitanja ili smjernice za buduća istraživanja. U elektroničkoj i tiskanoj inačici Časopisa Naglasci će se pojavljivati na nekoliko mjesta u članku u obliku zasebnih okvira.

2.2. Dozvola za korištenje prethodno objavljenih slika, tablica ili teksta

Autori su odgovorni za pribavljanje dozvola za korištenje materijala u tuđem vlasništvu. Ako se prethodno objavljene slike, tablice ili tekst koriste u rukopisu koji je poslan u časopis *Medicina Fluminensis*, vlasnici autorskog prava za njih moraju dati pismenu suglasnost za njihovo korištenje, što treba napomenuti u tekstu rukopisa.

2.3. Prijevodi riječi i izraza

Izvorne inačice riječi i izraza prevedenih na hrvatski jezik trebaju biti napisane u zagradama nakon prijevoda. U zagradama se piše pokratak na izvornom jeziku, nakon čega slijedi izvornik pisan kurzivom.

2.4. Mjerne jedinice

Mjere dužine, visine, težine i volumena izražavaju se u metričkim jedinicama, temperature u stupnjevima Celzija, krvni tlak u milimetrima žive, a laboratorijski podaci u Međunarodnom sustavu mjernih jedinica (SI).

2.5. Kratice i pokrate

Autori trebaju koristiti samo uvriježene kratice i pokrate. Njihov puni naziv navodi se prilikom prvog navoda.

3. RECENZIJSKI POSTUPAK

3.1. Inicijalna recenzija

Inicijalna recenzija svih članaka uključuje tehničku recenziju, kao i procjenu kvalitete, jasnoću prezentiranih podataka i uklapanje u područje interesa Časopisa koje obavljaju Glavni i odgovorni urednik i/ili Izvršna urednica. Glavni i odgovorni Urednik i/ili Izvršna urednica zadržavaju pravo vraćanja rukopisa koji nisu pripremljeni prema uputama. Prije nego se rukopis šalje na daljnji postupak recenzije, Glavni i odgovorni urednik i/ili Izvršna urednica mogu imati prijedloge za poboljšanje prikaza rezultata. Autori trebaju pratiti upute, preraditi rukopis i ponovno ga poslati. Rukopisi niskog standarda ili oni koji se ne uklapaju u područje interesa Časopisa bit će odbijeni bez daljnjeg recenzijskog postupka.

3.2. Recenzijski postupak

Svi zaprimljeni rukopisi prolaze dvostruko slijepi postupak recenzije, što znači da su identiteti recenzenata i autora anonimni. Autori trebaju predložiti imena dvaju mogućih recenzenata iz područja koja tematizira članak, koji nisu vidjeli rukopis prije prijave u Časopisu. Konačan odabir recenzenata ovisi o Glavnom i odgovornom uredniku i/ili Izvršnoj urednici. Izvorni znanstveni članci, kratka priopćenja i stručni članci prolaze obaveznu statističku recenziju.

Konačne odluke temeljit će se na važnosti rukopisa za Časopis i na izvornosti, kvaliteti i doprinosu rukopisa određenom području. Odluke neće biti uvjetovane financijskim interesima ili negativnim rezultatima.

3.2.1. Povjerljivost

Rukopisi zaprimljeni u Časopis su povlaštena komunikacija koja je autorovo privatno i povjerljivo vlasništvo. Glavni i odgovorni urednik, Izvršna urednica, članovi Uredništva i recenzenti neće otkrivati podatke o zaprimljenim rukopisima niti o njihovom recenzijskom postupku.

3.2.2. Recenzenti

Svaki recenzent bit će obaviješten o krajnjem razdoblju u kojem je potrebno recenzirati rukopis. Od recenzenata se očekuje da pravovremeno odgovaraju na zahtjeve recenzijskog postupka. Nakon što recenzenti pošalju svoje komentare Uredništvu, komentari se šalju autorima. Komentari recenzenata trebaju biti konstruktivni, iskreni i uljudni. Recenzenti trebaju prijaviti moguće sukobe interesa i predložiti svoje izuzeće ako postoji sukob.

3.2.3. Urednička sloboda

Prema ICMJE¹ smjernicama i udruzi World Association of Medical Editors urednička sloboda podrazumijeva potpuni autoritet Glavnog i odgovornog urednika nad odabirom čitavog sadržaja Časopisa i određivanja razdoblja njegove objave. Glavni i odgovorni urednik svoje će odluke temeljiti na kvaliteti rukopisa i njegovoj važnosti za čitatelje Časopisa, a ne na financijskim interesima za Časopis.

3.3. Revizija rukopisa

Ako su potrebne revizije rukopisa, autori će biti obaviješteni o krajnjem razdoblju u kojem je potrebno preraditi rukopis. Molimo autore da obavijeste Uredništvo ako odluče ne poslati prerađenu inačicu rukopisa. U pismenom odgovoru na komentare recenzenta autori trebaju naznačiti stranicu, odlomak i broj reda u kojem je preinaka učinjena.

3.4. Prihvaćanje rukopisa

Prihvaćanje rukopisa temelji se na značajnosti, izvornosti i valjanosti prikazanih podataka. Svi prihvaćeni rukopisi bit će prilagođeni stilu Časopisa i lektorirani.

Nakon prihvaćanja za objavu, svi autori moraju potpisati Obrazac o autorstvu i Obrazac o sukobu interesa (dostupni na našoj internetskoj stranici) i poslati ih na *e-mail* adresu: medicina.fluminensis@gmail.com. Dopisni autor odgovoran je za skupljanje svim potpisa i zajednički ih šalje na navedenu adresu.

3.5. Žalba nakon odbijanja rukopisa

Ako autor drži da je Glavni i odgovorni urednik pogriješio odbivši rukopis, ima pravo uložiti žalbu. Autori trebaju poslati pismenu žalbu Glavnom i odgovornom uredniku na *e-mail* adresu (medicina.fluminensis@gmail.com). Pismena žalba mora sadržavati razloge kojima autori obrazlažu zašto drže da je odluka neopravdana, kao i detaljne odgovore na bilo kakve komentare vezane uz odbijanje rukopisa. Pismena žalba nije jamstvo da će Glavni i odgovorni urednik ponovno razmotriti članak za objavu niti novi recenzijski postupak.

LITERATURA:

1. International Committee of Medical Journal Editors [Internet]. Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing and Publication of Scholarly Work in Medical Journals. c2013 [cited 2014 Jan 17] Available from: <http://www.ICMJE.org>.
2. Committee on Publication Ethics [Internet]. c2014 [cited 2014 Jan 17] Available from: <http://publicationethics.org/>.
3. HRČAK - Portal znanstvenih časopisa Republike Hrvatske [internet]. [cited 2014 Jan 17] Available from: <http://hrcak.srce.hr/>.
4. Nature.com [Internet]. Statistical checklist. c2014 [cited 2014 Jan 17]. Available from: http://www.nature.com/nature/authors/gta/2e_Statistical_checklist.pdf?pagewanted=all.
5. NLM Catalog: Journals referenced in the NCBI Databases [Internet]. Bethesda: National Center for Biotechnology Information, U.S. National Library of Medicine. c2013 [cited 2014 Jan 17] Available from: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/nlmcatalog/journals>.
6. International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE) Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing and Publication of Scholarly Work in Medical Journals: Sample References [Internet]. Bethesda: U.S. National Library of Medicine. c2013 [cited 2014 Jan 17] Available from: http://www.nlm.nih.gov/bsd/uniform_requirements.html.

AUTORI UPUTA AUTORIMA

Glavni i odgovorni urednik:

Prof. dr. sc. Saša Ostojić, dr. med.
Zavod za biologiju i medicinsku genetiku
Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci
Braće Branchetta 20, 51 000 Rijeka
e-mail: sasa.ostojic@medri.uniri.hr

Izvršna urednica:

Doc. dr. sc. Nina Pereza, dr. med.
Zavod za biologiju i medicinsku genetiku
Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci
Braće Branchetta 20, 51 000 Rijeka
e-mail: nina.pereza@medri.uniri.hr

Pridonijeli:

Izvršna urednica za statistiku:

Prof. dr. sc. Gordana Brumini, prof.
Zavod za medicinsku informatiku
Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci
Braće Branchetta 20, 51 000 Rijeka
e-mail: gordana.brumini@medri.uniri.hr

Izvršne urednice za medicinsku etiku:

Doc. dr. sc. Morana Brkljačić, dr. med.
Poliklinika „Sveti Rok M. D.“
Ulica grada Vukovara 284, 10 000 Zagreb
e-mail: morana_brkljadic@yahoo.co.uk

Nasl. izv. prof. dr. sc. Iva Sorta-Bilajac Turina, dr. med.
Odjel socijalne medicine
Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ-a
Krešimirova 52a, 51 000 Rijeka
e-mail: iva.sorta@medri.uniri.hr

IZDAVAČI

Hrvatski liječnički zbor - Podružnica Rijeka
Trg Republike Hrvatske 2, 51 000 Rijeka
e-mail: hlzrijeka@gmail.com
tel/faks: +385-51-334-542

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci
B. Branchetta 20, 51 000 Rijeka
tel: +385-51-651-111
faks: +385-51-675-806

ADRESA ZA INFORMACIJE I PRIJAVU RUKOPISA

e-mail: medicina.fluminensis@gmail.com